

XIII Wakacyjne Spotkania Wielodyscyplinarne

Rzeczpospolita mniej znana

Elbląg, 3 – 17 sierpnia 2024

Witamy serdecznie i zapraszamy do zapoznania się z programem Spotkań. Ułożyliśmy go tak, żeby przez najbliższe dwa tygodnie dać Ci możliwość ciekawej pracy, zdobycia nowej wiedzy i umiejętności. Przewidujemy następujący ramowy rozkład dnia:

8.45	—	śniadanie
10.00-11.30	—	zajęcia ogólnorozwojowe humanistyczne oraz przyrodnicze
10.00-13.15	—	zajęcia dla plastyków
11.45-13.15	—	Letnia Akademia Elbląska (sesja odczytowa)
13.30	—	obiad
14.30-16.00	—	rekreacja
16.30-19.00	—	Laboratorium Etnograficzne
16.30-19.00	—	zajęcia dla plastyków
19.15	—	kolacja
20.00-21.30	—	spotkania wieczorne, projekcje lub konsultacje plastyczne
21.45-23.15	—	warsztaty filozoficzne z cyklu „Rozmawiamy serio”: <i>Przestrzeń</i> (dla chętnych)
	—	warsztaty teatralne (dla chętnych)
	—	obserwacje astronomiczne (dla chętnych)
23.30	—	cisza nocna

Wakacyjne Spotkania Wielodyscyplinarne mają służyć przede wszystkim stworzeniu znakomitych warunków do pracy i rozwoju zainteresowań. Zebraliśmy więc w jednym, bardzo ciekawym miejscu ludzi o różnych zainteresowaniach i w różnym wieku z nadzieją, że wspólnie spędzony czas wypełniony rozmowami i różnorodną aktywnością dadzą nam nawzajem inspirację i motywację do pracy. Tego Wam właśnie życzymy!

Tematem przewodnim Spotkań będzie w tym roku *Przestrzeń*. Będzie się on przewijał w działaniach grupy plastycznej, podczas zajęć naukowych, wycieczek, projekcji i rozmów. W dużej mierze temat ten dotyczył będzie naszego najbliższego otoczenia: Elbląga i Żuław. Planujemy więc wycieczki po Żuławach elbląskich i diecezji warmińskiej, a przede wszystkim odkrywanie różnorodnych przestrzeni w samym Elblągu. Będziemy zwiedzać miasto z historykami sztuki i badać je podczas zajęć Laboratorium Etnograficznego. Zachęcamy Was też do samodzielnego zapoznania się z historią Elbląga: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Elbląg>.

Lekturą, która wprowadzi nas w tematykę tegorocznych Spotkań, jest klasyczne dzieło antropologa przestrzeni Edwarda Halla *Ukryty wymiar*.

Stałą opiekę nad plastykami sprawować będą profesor Marian Stępak z Wydziału Sztuk Pięknych UMK oraz Karolina Suchan-Okulska z biura Programu ZDOLNI i Magdalena Turek-Staniucha, absolwentki Programu. W programie przewidziane są różnorodne zajęcia prowadzone przez dawnych stypendystów Funduszu.

Pozostali uczestnicy Spotkań będą poszerzać swoją wiedzę podczas zajęć warsztatowych, a także prezentować wyniki własnej pracy w ramach Letniej Akademii Elbląskiej. Do udziału w tych zajęciach zachęcamy także muzyków, którzy oprócz tego będą pracować nad własnym i wspólnym repertuarem.

W niedzielę 11 sierpnia w Ratuszu Staromiejskim w Elblągu odbędzie się publiczny koncert muzyki klasycznej w wykonaniu uczestników Spotkań, z kolei 15 sierpnia planujemy wernisaż wystawy najciekawszych prac powstałych w trakcie Spotkań. Wszystkich zachęcamy do aktywności fizycznej, do naszej dyspozycji jest pobliskie boisko do piłki nożnej, można też będzie pograć w badminton i siatkówkę. Dostępna będzie też biblioteka Funduszu z ciekawymi książkami i czasopismami z różnych dziedzin oraz liczne gry planszowe.

PLAN ZAJĘĆ

3 sierpnia, sobota

- 18.00 — obiadokolacja
- 20.00 — spotkanie organizacyjne

4 sierpnia, niedziela

- 8.00 — możliwość uczestnictwa we mszy św. w Kościele pw. Wszystkich Świętych
- 9.00 — śniadanie
- 10.00 — Maria Mach, *Wprowadzenie do tematu Spotkań*
- 11.45 — Maria Bartosz, Maciej Zawistowski, *Narzędziownia laboratorium etnograficznego*
- 15.00 — zwiedzanie Galerii EL i spacer szlakiem form przestrzennych
- 20.00 — Marian Stępak, *Biennale form przestrzennych*

5 sierpnia, poniedziałek

- 10.00 — **warsztaty historyczne:** Jan Sowa, *Władza, prawo i społeczeństwo nad Wisłą i Nogatem: historia prawa w Prusach Krzyżackich i Królewskich XIII-XVIII wieku*
- **warsztaty przyrodnicze 1:** Edwin Sieredziński, *Potwory z morskich głębin*
- 20.00 — projekcja spektaklu *Transfer!* w reż. Jana Klaty

6 sierpnia, wtorek

- 10.00 — **warsztaty historyczne:** Jan Sowa, *Władza, prawo i społeczeństwo nad Wisłą i Nogatem: historia prawa w Prusach Krzyżackich i Królewskich XIII-XVIII wieku*
- **warsztaty przyrodnicze 1:** Edwin Sieredziński, *Potwory z morskich głębin*
- 20.00 — omówienie spektaklu

7 sierpnia, środa

- 10.00 — **warsztaty historyczne:** Jan Sowa, *Władza, prawo i społeczeństwo nad Wisłą i Nogatem: historia prawa w Prusach Krzyżackich i Królewskich XIII-XVIII wieku*
- **warsztaty przyrodnicze 1:** Edwin Sieredziński, *Potwory z morskich głębin*
- 20.00 — Marta Szada, *Elbląg - Ateny północy?*

8 sierpnia, czwartek

- 10.00 — **warsztaty historyczne:** Jan Sowa, *Władza, prawo i społeczeństwo nad Wisłą i Nogatem: historia prawa w Prusach Krzyżackich i Królewskich XIII-XVIII wieku*
- **warsztaty przyrodnicze 1:** Edwin Sieredziński, *Potwory z morskich głębin*
- 20.00 — Marek Płuciniczak, wprowadzenie do wycieczki

9 sierpnia, piątek

- 10.00 — wycieczka

10 sierpnia, sobota

- 10.00 — **warsztaty literaturoznawcze:** Dorota Kołodziej, *Co robi z nami literatura? (A jeśli nic, to co teraz?)*
- **warsztaty przyrodnicze 2:** Błażej Rozwoda, *Wybrane zagadnienia hydrodynamiki*

11 sierpnia, niedziela

- 8.00 — możliwość uczestnictwa we mszy św. w kościele pw. Wszystkich Świętych
- 9.00 — śniadanie
- 17.00 — koncert uczestników Programu w Ratuszu Staromiejskim

12 sierpnia, poniedziałek

- 10.00 — **warsztaty literaturoznawcze:** Dorota Kołodziej, *Co robi z nami literatura? (A jeśli nic, to co teraz?)*
- **warsztaty przyrodnicze 2:** Błażej Rozwoda, *Wybrane zagadnienia hydrodynamiki*
- 20.00 — spotkanie z Adrianą Ronżewską-Kotyńską

13 sierpnia, wtorek

- 10.00 — **warsztaty literaturoznawcze:** Dorota Kołodziej, *Co robi z nami literatura? (A jeśli nic, to co teraz?)*
- **warsztaty przyrodnicze 2:** Błażej Rozwoda, *Wybrane zagadnienia hydrodynamiki*
- 20.00 — spotkanie z Janem Sikorą

14 sierpnia, środa

- 10.00 — **warsztaty literaturoznawcze:** Dorota Kołodziej, *Co robi z nami literatura? (A jeśli nic, to co teraz?)*
- **warsztaty przyrodnicze 2:** Błażej Rozwoda, *Wybrane zagadnienia hydrodynamiki*

15 sierpnia, czwartek

- 10.00 — podsumowanie Laboratorium etnograficznego
- 17.00 — wernisaż wystawy w Ratuszu Staromiejskim
- 20.00 — Krzysztof Grzegorzczak, wprowadzenie do wycieczki

16 sierpnia, piątek

- 10.00 — wycieczka

17 sierpnia, sobota

- 8.00 — śniadanie
- 9.15 — wyjazd z Elbląga
- ok. 14.00 — przyjazd do Warszawy na Dworzec Centralny, a następnie do biura Funduszu przy ul. Pasteura 7

Warsztaty

Jan Sowa, *Władza, prawo i społeczeństwo nad Wisłą i Nogatem: historia prawa w Prusach Krzyżackich i Królewskich XIII-XVIII wieku*

Na warsztatach spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, jakich informacji o dawnym społeczeństwie państwa krzyżackiego i Prus Królewskich dostarczają nam rozmaite studia związane z prawem i sądownictwem. Zaczniemy od trzynastowiecznego przywileju chełmińskiego, a zakończymy na osiemnastowiecznych testamentach. W międzyczasie zajmiemy się i sławną księgą elbląską. Zastanowimy się nad specyfiką systemu ustrojowego państwa krzyżackiego i tym, jak elementy tego systemu przetrwały w polsko-litewskiej Rzeczypospolitej, innymi słowy zastanowimy się nad wyjątkowością doświadczenia historycznego Prus Królewskich.

Dorota Kołodziej, *Co robi z nami literatura? (A jeśli nic, to co teraz?)*

Na zajęciach zastanowimy się wspólnie nad tym co robi z nami literatura. Spróbujemy odpowiedzieć sobie na pytanie, jak to się dzieje, że czarne znaczki wydrukowane na stronie w książce w ogóle mogą cokolwiek robić, i podać w wątpliwość założenie, że to, co dzieje się z nami podczas lektury, jest zawsze dobre. Głównie skupimy się jednak na literaturze, która na nas nie działa, która „jak zachwyca, jeśli nie zachwyca”, która jest niezrozumiała, która wydaje nam się bez sensu. Zastanowimy się, czy komunikacja literacka może być nieudana i czyja to wina: nadawcy czy odbiorcy? Podzielimy się wspomnieniami złych doświadczeń czytelniczych, przeczytamy kilka tekstów i przy okazji nauczymy się czegoś o teorii literatury.

Edwin Sieredziński, *Potwory z morskich głębin*

Dzień pierwszy.

1. Czym są *de facto* potwory z morskich głębin? Nawiązania mityczne, folklorystyczne, podania ustne.
2. Kryptozoologia – co to jest?
3. Kryptozoologia a etnozoologia.
4. Taka krótka dyskusja – czy wszystkie potwory z morskich głębin są jedynie mityczne.

Dzień drugi i trzeci.

Rozważania poszczególnych przypadków – jak kraken, węże morskie, wymieniane przez Heulvelmansa zwierzęta nazywane przez niego – ojciec wszystkich żółwi czy olbrzymia wydra oceaniczna, olbrzymie rekiny czy krokodyle-zabójcy z terenów Australii i Oceanii.

Czy tego typu zwierzęta mogą istnieć, na jakich obserwacjach mogły zostać oparte. Tutaj weźmie się szeroki zakres dziedzin – od paleontologii przez biologię morza. Opowiedzieć należy również o tak zwanym efekcie łazarza. Kilka razy zdarzy się wspomnieć o tym.

Wspomnieć też należy o interpretacjach niektórych niewyjaśnionych dźwięków jak *bloop*.

Czwarty dzień – jak nie potwory, to co. Co można znaleźć jeszcze w morskich czeluściach? Wspomnieć o badaniach ryb głębinowych czy o najmniej poznanej grupie dużych ssaków – walach dziobogłowych. Większa część ich gatunków została opisana dopiero po 1910 roku. Opowiedzieć o odkryciach nowych waleni – jak płetwala *Balaenoptera omurai* na Indo-Pacyfiku. Tutaj wspomnieć należałoby także o gigantyzmie podmorskim, z jakich powodów zwierzęta zamieszkujące głębiny są takie duże.

Błażej Rozwoda, *Wybrane zagadnienia hydrodynamiki*

Ruch cieczy często wymyka się naiwnym opisom. Jego zrozumieniu pomagają analiza wybranych przepływów, z których każdy naświetla inną jakość. Na warsztatach spróbujemy wyrobić wstępną intuicję w tym zakresie. Ilość aparatu matematycznego będzie dostosowana do uczestników, postaramy się jednak nie zgubić w gąszczu równań.

Laboratorium Etnograficzne

W trakcie trwania całego obozu w kilkusobowych grupach przeprowadzicie własne, zakrojone na niewielką skalę badania terenowe na wybrany przez Was temat związany z Elblągiem i jego mieszkańcami. Zajęcia terenowe będą służyć z jednej strony lepszemu „wgryzieniu się” w miejsce, w którym będziemy, doświadczeniu go z wielu stron i za pomocą różnych zmysłów, a z drugiej strony – poznaniu i przećwiczeniu metod etnograficznych. Pokażemy Wam, jak zbierać oraz interpretować informacje o ludziach, ich zachowaniach i sposobach używania przestrzeni poprzez obserwację uczestniczącą, wywiady i sporządzanie notatek, a później będziemy Was wspierać w czasie samodzielnej pracy w terenie. Na koniec obozu otrzymacie możliwość prezentacji efektów Waszych dociekań.

[illegible]

adres Spotkań

Dom Studencki „Na Wspólnej”, ul. Wspólna 11, 82-300 Elbląg

kierownictwo Spotkań

Maria Mach
Barbara Bibik
Karolina Suchan-Okulska

kierownictwo artystyczne pleneru

prof. Marian Stępak, Wydział Sztuk Pięknych UMK

tutorzy

ks. dr hab. Stanisław Adamiak, prof. UMK, Wydział Teologiczny UMK
Maria Bartosz, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW
Martyna Borządek, Wydział Archeologii UW
Krzysztof Grzegorzczak, Wydział Prawa i Administracji UW
Dorota Kołodziej, Instytut Literaturoznawstwa UŚ
dr hab. Inż. Michał Krupiński, prof. IFJ, Instytut Fizyki Jądrowej PAN
Antoni Kwiatkowski, Uniwersytet Ruprechtów i Karla w Heidelbergu
Aleksandra Orlikowska, Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne UJ
Marek Płuciniczak, Muzeum Narodowe w Warszawie
Błażej Rozwoda, Uniwersytet Warszawski
Weronika Siemińska, Instytut Etnologii i Antropologii UW
Edwin Sieredziński
Sebastian Soberski, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Grudziądzu
Alicja Soćko-Mucha, Instytut Archeologii i Etnologii PAN
dr Jan Jerzy Sowa, Wydział Prawa i Administracji UW
dr Marta Szada, Wydział Humanistyczny UMK
Magdalena Turek-Staniucha, Fundacja Sztuki
Maciej Zawistowski, Wydział Historii UW, Państwowe Muzeum Etnograficzne
Konrad Żygadło, Teatr Ochoty

Dofinansowano

z darowizn indywidualnych i 1,5% PIT

NOTATKI

Handwriting practice lines consisting of 25 horizontal dashed lines.

